

Speciale uitgave

Huub van Heiningen, een gewaardeerd lid van onze vereniging, is op 5 juli 2018 overleden. In een aparte bijlage treft u een **“in memoriam”** aan.

Op 11 november 2017 heeft Huub van Heiningen op zijn Facebookpagina nog een uiteenzetting gegeven over het ontstaan van ProTiel. Het huidige bestuur meent er goed aan te doen om de verhandeling in deze nieuwsbrief op te nemen.

Het bestuur is wel van mening dat dit artikel de ervaring en vooral de versie van dhr. van Heiningen is. Het beeld van terugtrekkende kandidaten en zoveelste keuze wordt niet herkend door de leden die destijds betrokken zijn geweest bij de wethouderskeuze en de daaraan voorafgaande gesprekken.

ProTiel is hot news. Dat geldt ook voor het ProTiel van 2002 – de politieke partij die vanuit het niets ineens de grootste werd in de raad van Tiel. Over het ontstaan en de geschiedenis van die politieke partij wordt veel onzin geschreven. Daarom is het wellicht nuttig in grote lijnen te vertellen hoe het gegaan is. Ik kan het weten. Totdat we in het najaar van 2001 – een paar maanden voor de raadsverkiezingen – echt naar buiten kwamen en verhuisden naar Passewaaij, zijn alle vergaderingen die tot ProTiel leidden, bij mij thuis gehouden. Mijn overleden echtgenote, die bevriend was met Ien Dales (PvdA-voorvechtster van integriteit) heeft veel notulen gemaakt. Haar computer bergt nog altijd een schat aan materiaal, vastgelegd in roerige politieke tijden, zoals die ook nu voor de boeg liggen.

De oprichting van ProTiel was een direct gevolg van de affaire Kellen-West in 1991. (zie <http://detielenaar.nl/politiek/kellen-west>). In de ledenvergadering van de PvdA was

toen besloten dat in deze geruchtmakende zaak de onderste steen boven moest komen, maar de PvdA-raadsfractie liet (nb om de naam van de politiek geen schade te doen) een op niet bestaand tuchtrecht gestoeld “onderzoek” verrichten, dat tot de voorgekookte conclusie leidde dat niet kon worden bewezen dat er iets onrechtmatig was geschied.

De burgemeester en veel andere PvdA-leden, die drommels goed wisten, dat er alles behalve integer was gehandeld, zat de zaak erg hoog. Daarom hebben mijn goede vriend Lou Dalderop en ik in overleg met andere PvdA-leden contact gezocht met o.a. partijvoorzitter Felix Rottenberg. Er is ook overleg geweest met andere PvdA-coryfeeën, die ik kende als lid van de “denktanks” van de Wiardi Beckmanstichting. Maar uit al dat overleg bleek dat “Amsterdam” niets aan de Tielse situatie kon en/of wilde doen. Zodat we tot de conclusie kwamen dat ons niets anders restte dan te komen met een nieuwe socialistische partij naast de PvdA, maar zonder de Tielse PvdA-cultuur.

In de zomer en herfst van 1993 kwamen 12 tot 18 leden van de PvdA diverse malen bij elkaar om met een eigen lijst deel te nemen aan de raadsverkiezingen op 2 maart 1994. Lou en ik hebben daarvoor een programma geschreven en 16 leden van de de PvdA waren bereid een plaats in te nemen op de kandidatenlijst. Twee van hen bleken echter belangstelling te hebben voor een wethouderszetel. Omdat we bij de collegevorming daardoor uit elkaar gespeeld zouden worden, is het plan toen afgeblazen. We besloten ook geen namen naar buiten te brengen.

Met het oog op de raadsverkiezingen van 4 maart 1998 pakten in de daaraan voorafgaande zomer een groep PvdA-ers

de draad weer op. Er lekte toen wat uit met gevolg dat enkele Tielenaren die geen lid waren van onze partij, vroegen mee te mogen doen. Onze toestemming had echter tot gevolg dat het initiatief werd gekaapt. Een van de nieuwkomers had al een politieke cursus gevolgd bij de VVD en bood aan de campagne volledig te betalen mits hem een wethouderszetel werd toegezegd. Redenen te over om te stoppen en (in vriendschap overigens) afscheid te nemen van de nieuwkomers.

De verkiezingen van 6 maart 2002 waren de eerste waarvoor de nieuwe gemeentewet van Elzinga gold. Die wet maakte het mogelijk wethouders van buiten de raad te kiezen en veranderde ook de verhouding tussen de raad en het dagelijks bestuur van de gemeente. Om die wet te snappen heb ik toen een (door D'66 georganiseerde) cursus in het Haagse Vredespaleis gevolgd. We hebben daarna opnieuw een programma geschreven, dat naadloos aansloot op dat van de PvdA – in een enkel opzicht zelfs “progressiever” was. Nadat we statuten hadden gemaakt en de partij formeel was opgericht, is een ledenwerving gestart.

Die actie liep als een trein. Bij de nieuwkomers waren ook leden van de VVD en het CDA, die vonden dat het tijd was voor politieke vernieuwing. We hadden er geen enkel probleem mee, dat deze “dubbelgangers” gewoon lid bleven van hun oude partij. Aan een ieder is echter wel duidelijk gemaakt, dat elkeen die op de kandidatenlijst wilde, het programma diende te onderschrijven en geen wethouder kon worden.

Bij de verkiezingen op 6 maart 2002 veroverde ProTiel 8 van de 27 raadszetels, terwijl de PvdA, die bij alle na-oorlogse verkiezingen als de grootste uit de bus kwam, op 7 zetels bleef steken. We gingen er vanuit dat we samen met de PvdA en met

15 van de 27 zetels een links college zouden kunnen vormen. Oud zeer en jaloezie bleken dit plan echter in de weg te staan. Wij werden met vijf man tegelijk uit de PvdA gezet en de raadsfractie daarvan liet weten met het “ongeregeld zootje”, zoals men ProTiel zag, slechts een college te willen vormen als daarin ook het CDA een zetel kreeg.

Die opstelling van de PvdA had lange en verhitte discussies tot gevolg. Uiteindelijk is een ledenvergadering belegd, waar gestemd moest worden over de vraag of ProTiel onder die conditie al dan niet een college zou moeten vormen dan wel in de oppositie moest gaan. Een zeer krappe meerderheid koos voor deelname aan een college met PvdA en CDA, en een dito minderheid (waartoe ook Lou en ik behoorden) koos voor de oppositie. Lou en nog een zestal andere leden hebben daarop ProTiel de rug toegekeerd. Dat had ik uiteraard ook moeten doen – mijn keuze om het toch maar te proberen, bleek al vrij snel het stomste te zijn wat ik ooit gedaan heb.

Op onze oproep om te solliciteren voor het wethouderschap in Tiel reageerden (schriftelijk en mondeling) een kleine veertig kandidaten. Daarbij waren rond dertig leden van de PvdA (waarvan er ondertussen drie burgemeester zijn) Op de keuze daaruit wilde ik geen invloed hebben omdat er verscheidene mensen bij waren, die ik persoonlijk kende. De spoeling werd echter snel dunner omdat de PvdA op instigatie van de Tielse fractie liet weten, dat elke PvdA-er die met ProTiel in zee zou gaan, als lid zou worden geroyeerd. Alle “beroepspolitici” van die kleur trokken zich daarom terug – op zich niet onbegrijpelijk: ProTiel als eerste partij in ons land die wethouders “van buiten haalde” was een politiek avontuur. En zeker in die jaren maakte de

partijloze geen enkele kans op een functie bij het openbaar bestuur. De wethouders die we daardoor kregen waren de zoveelste keus.

Als deelgenoot in het ProTiel/PvdA/CDA-college bleek het voor de grootste partij echter onmogelijk eigen doelstellingen te realiseren. Elke zondagmorgen kwamen Joop, Ben en Henk – de drie fractievoorzitters, bijeen voor een in rook gehuld “college-overleg”. Daarna kregen we in eigen fractie vaak te horen dat de tijd er nog niet rijp voor was. Het werd me ook wel ronduit en eerlijk gezegd “we gaan pas achter die ideeën staan, als jij teruggekeerd bent in de PvdA”.

Dat was tot daar aan toe. Weldra bleek echter dat het college van B&W de raad onjuist voorlichtte, essentiële informatie achterhield, of platter gezegd bedroog. Nadat we over “het vermoeden” binnenskamer veel ruzie hadden gemaakt heb ik met de WOB als breekijzer, dossiers opgevraagd en ook gekregen. In alle vier de zaken waarvan ik de dossiers kreeg (Echteldsedijk, Proper-Stok, Boedel-centrum en Stationsstraat; Dijkhuizen was ik vergeten) bleken “geheime bepalingen” te bevatten (overigens doorgaans al door het voorgaande college vastgelegd), die de raad niet mocht weten en de gemeenschap ondertussen miljoenen hebben gekost. Omdat ik als raads- of commissielid vertikte medeverantwoordelijkheid te dragen voor beslissingen waarvan ik niet alle in en outs kende, heb ik 24 juni 2005 aan het college van B&W de motieven kenbaar gemaakt waarom ik bedankte. Ook met ProTiel heb ik toen gebroken, maar de zaken waarom het ging heb ik niet naar buiten gebracht. Had ik misschien wél moeten doen. Wat ik echter uit een zeer lange ervaring als kritische toeschouwer van het openbaar bestuur al wist, is me in 2005 door persoonlijke ervaring bevestigd: geheimhouding dient vaak om raadsleden en de belastingbetalende burger

een rad voor de ogen te draaien.

Colofon:
Juli 2018
Uitgave door het
bestuur van de
vereniging ProTiel

www.ProTiel.nl

Adviseur Vz.:	Secretariaat:	Penningmeester:	Overige bestuursleden:
Gerard Volmer	Joke Groenhuijzen	Martin Broers	Ton Schiltmans
w.g.volmer@hccnet.nl	f.groenhuijzen6@upcmail.nl	divers@mabroe.nl	schiltmansam@tiscali.nl
	info@protiel.nl	Penningmeester@protiel.nl	
	KVK nr.: 11051150	contributies/donaties	
	ANBI nr.: 816271094	ING betaalrekening: NL71INGB0009034971	
		t.n.v. Vereniging ProTiel	
		Onder vermelding van uw naam	